

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Standardul IAS® 33 Rezultatul pe acțiune

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

STUDIU DE CAZ - IAS® 33 REZULTATUL PE ACȚIUNE

Introducere

Câștigul pe acțiune (engl. Earnings per Share-EPS) este cel mai frecvent utilizat indicator pentru a evalua performanța financiară a unei entități în diferite perioade și pentru a compara performanța financiară a diferitelor entități. În IAS 33 sunt discutate două definiții diferite ale EPS, și anume EPS de bază și EPS diluat.

Scopul acestui studiu de caz este de a discuta modul de calculul al EPS de bază și al EPS diluat și despre informațiile care ar trebui prezentate în situațiile financiare în conformitate cu IAS 33.

Informații despre caz

Entitatea Agro-Int a fost înființată în 1942 în Turcia. Principala activitate a entității este producerea și comercializarea îngrășămintelor agricole. Misiunea entității este de a oferi cele mai mari beneficii din sectorul agricol cu o creștere durabilă. Ca o extensie a acestei misiuni, s-a decis înființarea unei noi organizații în Uzbekistan. După cercetări îndelungate, a fost angajat un manager care să vorbească limbile engleză, turcă și uzbekă. Managerul locuiește în Kazahstan, însă directorul general al Agro-Int a dorit ca acesta să se mute în Uzbekistan. Managerul a primit 15.000 de opțiuni pe acțiuni la 3 u.m. pe 1 aprilie 2022.

Capitalurile proprii ale entității Agro-Int la 31 decembrie 2021 era de 1.000.000 u.m., în baza celor 1.000.000 acțiuni emise. La data de 1 martie 2022 au fost emise alte 200.000 de acțiuni ca bonus, în valoare totală de 200.000 u.m. Capitalurile proprii și profitul entității la 31 decembrie 2021 și la 31 decembrie 2022 sunt următoarele (în u.m.):

Element	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Capitaluri proprii	1.000.000	1.200.000
Profit net	450.000	550.000

Entitatea Agro-Int a avut un acord contingent pe acțiuni din 2020. Conform acestui acord, 1% din profit va fi distribuit managerilor sub formă de acțiuni în cazul în care profitul net depășește 500.000 u.m.

Entitatea a vândut 3.000 de obligațiuni convertibile la 1 august 2021. O obligațiune poate fi convertibilă în 3 acțiuni ordinare. În 2022, au fost plătite 2.400 u.m. ca și cupon la obligațiunile convertibile. Cuponul plătit deținătorilor de obligațiuni convertibile în 2021 a fost de 1.000 u.m.. Rata impozitului pe profit în 2021 și 2022 este de 20%.

Prețul de piață al acțiunilor entității poate fi văzut în tabelul următor.

Anul	Prețul minim de piață	Prețul maxim de piață	Prețul mediu de piață
2021	1	3	2
2022	1	5	4

Întrebări pentru discuții:

1. Discutați semnificația și importanța EPS de bază și EPS diluat pentru utilizatorii situațiilor financiare.
2. Calculați EPS de bază și EPS diluat al entității Agro-Int pentru 2021 și 2022.

SOLUȚIA STUDIULUI DE CAZ - IAS33 Rezultatul pe acțiune

1. EPS de bază exprimă cât câștigă efectiv entitatea pe acțiune, în timp ce EPS diluat permite utilizatorilor situațiilor financiare să evalueze viitorul entității. Existența unor acțiuni ordinare potențiale ale entității indică probabilitatea unei creșteri a numărului de acțiuni în viitor. Realizarea acestei posibilități va duce la o scădere a procentajului de control a celor care dețin acțiunile în perioada curentă. Rezultatul diluat pe acțiune oferă informații despre cât ar fi fost rezultatul pe acțiune dacă acțiunile ordinare potențiale ar fi fost convertite în acțiuni ordinare.

2. EPS de bază:

EPS de bază se calculează prin raportarea profitului obținut la numărul de acțiuni ordinare ale entității aflate în circulație. Atunci când se emite o emisiune de acțiuni gratuite, resursele totale ale entității nu se modifică, dar numărul total de acțiuni se modifică. În aceste condiții, pentru a face posibilă compararea între perioade, rezultatul pe acțiune trebuie ajustat la începutul celei mai vechi perioade prezentate, indiferent de data efectivă a emisiunii. Atunci când se calculează EPS de bază al Agro-Int Company pentru anul 2021, trebuie luat în considerare efectul emisiunilor de bonusuri care au fost emise în 2022.

31.12.2021	31.12.2022
<p>În 2021, entitatea avea capitaluri proprii de 1.000.000 u.m., 1.000.000 de acțiuni și un profit net de 450.000 u.m.. În 2022, entitatea a emis 200.000 de noi acțiuni. Pentru a face o comparație între perioade, noile acțiuni gratuite care au fost emise în 2022 trebuie luate în considerare la calcularea EPS de bază din 2021.</p> $EPS \text{ de bază} = \frac{450.000}{1.000.000 + 200.000}$ $EPS \text{ de bază} = 0,375$	<p>În 2022, societatea avea capitaluri proprii de 1.200.000 u.m., 1.200.000 acțiuni și 550.000 u.m. profit net.</p> $EPS \text{ de bază} = \frac{550.000}{1.200.000}$ $EPS \text{ de bază} = 0,4583$

EPS diluat:

EPS diluat se calculează, de asemenea, prin împărțirea profitului sau a pierderii atribuibile acțiunilor ordinare la numărul de acțiuni ordinare. Dar în acest calcul, atât numărătorul, cât și numitorul trebuie ajustate prin luarea în considerare a efectului acțiunilor ordinare potențiale. Opțiunile pe acțiuni, acordurile contingente privind acțiunile și obligațiunile convertibile sunt acțiuni ordinare potențiale.

OPȚIUNI PE ACȚIUNI: Opțiunile emise în perioada curentă sunt considerate a fi fost exercitate la începutul perioadei.	
31.12.2021	31.12.2022
<p>Managerul a primit 15.000 de opțiuni pe acțiuni la 3 u.m. pe 1 aprilie 2022. Astfel, acestea nu afectează EPS diluat din 2021.</p>	<p>Managerul a primit 15.000 de opțiuni pe acțiuni la 3 u.m. pe 1 aprilie 2022. Astfel, acestea ar trebui să fie luate în considerație.</p> <p>Venitul din exercitarea opțiunilor este :</p> $15.000 * 3 = 45.000 \text{ u. m.}$ <p>Numărul de acțiuni ordinare care pot fi achiziționate de pe piață la prețul mediu al pieței este:</p> $\frac{45.000}{4} = 11.250$ <p>Aceste acțiuni sunt antidilutive. Acțiunile care au efecte dilutive sunt:</p> $15.000 - 11.250 = 3.750$ <p>Aceste acțiuni pot avea un efect de diluție și trebuie luate în considerare la calcularea EPS. Astfel, EPS diluat este:</p> $\frac{550.000}{1.200.000 + 3.750} = 0,4569$ <p>Aceste opțiuni trebuie luate în considerare la calcularea EPS diluat. Astfel, EPS de bază (0,4583) este mai mare decât EPS diluat (0,4569).</p>
<p>CONTRACTUL CONTINGENT PE ACȚIUNI: Acțiunile ordinare care pot fi emise în mod condiționat sunt incluse în calcul în cazul în care condiția este îndeplinită în perioada curentă, chiar dacă este legată de perioade viitoare. În cazul în care acordul privind acțiunile ordinare care pot fi emise în mod condiționat este încheiat în perioada anterioară, se consideră că acțiunile ordinare care pot fi emise în mod condiționat există de la începutul perioadei curente la calcularea rezultatului diluat pe acțiune din perioada curentă.</p>	
<p>În 2021, profitul net al entității a fost de 450.000 u.m.. Deoarece profitul net nu a depășit 500 000 u.m., condiția relevantă nu a fost îndeplinită. Astfel, acordul contingent de acțiuni nu este luat în considerare.</p>	<p>În 2022, profitul net al entității a fost de 550.000 u.m.. Întrucât acesta a fost mai mare decât 500.000 u.m., condiția relevantă a fost îndeplinită. Deci, acordul contingent de acțiuni ar trebui luat în considerare.</p> <p>Numărul de acțiuni care urmează să fie distribuite managerilor este următorul:</p> $\frac{550.000 * 0,01}{4} = 1.375$ <p>EPS diluat devine:</p> $\frac{550.000}{1.203.750 + 1.375} = 0,4564$

	Atunci când au fost luate în considerare acțiunile care pot fi emise în mod condiționat, EPS diluat a scăzut de la 0,4569 la 0,4564. Astfel, acțiunile care pot fi emise în mod condiționat ar trebui luate în considerare la calcularea EPS diluat.
OBLIGAȚIUNILE CONVERTIBILE: La calcularea numărului de acțiuni ordinare care rezultă din conversia instrumentelor convertibile, se ia în considerare factorul de ponderare în timp.	
<p>Entitatea a vândut 3.000 de obligațiuni convertibile la 1 august 2021. În 2021, entitatea a plătit 1.000 u.m. ca și cupon deținătorilor de obligațiuni convertibile. Cota impozitului pe profit în 2021 este de 20%. Valoarea după impozitare a cuponului plătit pentru obligațiuni este:</p> $1.000 * (1 - 0,20) = 800$ <p>Numărul mediu ponderat de acțiuni potențiale este:</p> $3.000 * 3 * \frac{5}{12} = 3.750$ <p>EPS diluat este:</p> $\frac{450.000 + 800}{1.200.000 + 3.750} = 0,3745$ <p>Odată cu emiterea obligațiunilor convertibile, EPS diluat a scăzut de la 0,375 la 0,3745. Astfel, obligațiunile convertibile trebuie luate în considerare la calcularea EPS diluat.</p>	<p>În 2022, entitatea a plătit 2.400 u.m. ca și cupon deținătorilor de obligațiuni convertibile. Cota impozitului pe profit în 2022 este de 20%. Valoarea după impozitare a cuponului plătit pentru obligațiuni este:</p> $2.400 * (1 - 0,20) = 1.920$ <p>Numărul mediu ponderat de acțiuni potențiale este:</p> $3.000 * 3 * \frac{12}{12} = 9.000$ <p>EPS diluat este:</p> $\frac{550.000 + 1.920}{1.205.125 + 9.000} = 0,4566$ <p>Dacă se iau în considerare obligațiunile convertibile, EPS diluat crește de la 0,4564 la 0,4566. Astfel, obligațiunile convertibile nu ar trebui luate în considerare la calcularea EPS diluat.</p>